

2 ZDRAVSTVENO STANJE PREBIVALSTVA

2.3 FETALNE SMRTI

V poglavju fetalne smrti prikazujemo izide tistih nosečnosti, ki se ne končajo z rojstvom otroka. Podatke o fetalnih smrtih zbiramo v Informacijskem sistemu fetalnih smrti, ki beleži smrti zarodkov in plodov, ki so ob teh dogodkih lažji od 500 gramov in mlajši od 22 gestacijskih tednov. Sem sodijo izvenmaternične nosečnosti, spontani splavi in druge patološke nosečnosti ter umetno izzavane prekinitve nosečnosti (dovoljeni splavi).

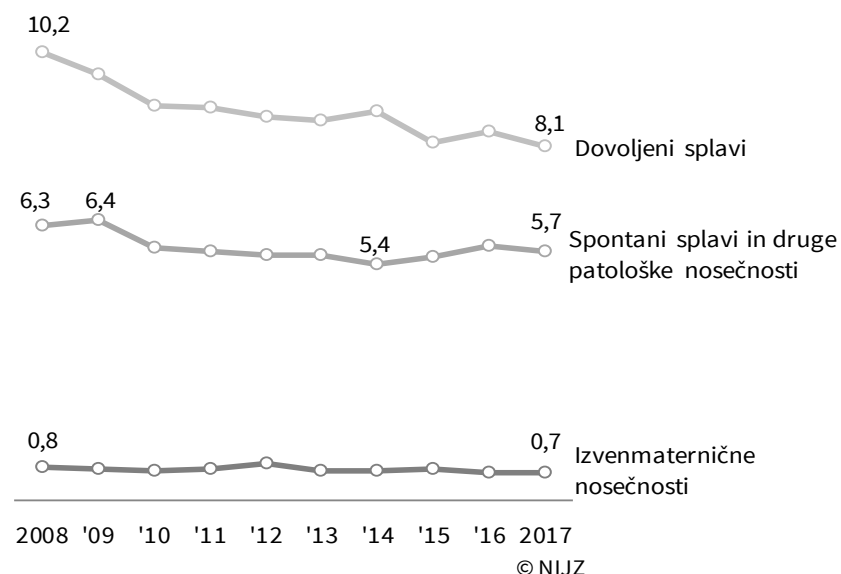
V letu 2017 je bilo v Sloveniji zabeleženih 6.303 fetalnih smrti oziroma 14 primerov fetalnih smrti na 1.000 žensk v rodni dobi. Med njimi je bilo 5 % izvenmaterničnih nosečnosti, 39 % spontanih splavov in drugih patoloških oblik nosečnosti ter 56 % dovoljenih splavov.

Število izvenmaterničnih nosečnosti ter število spontanih splavov in drugih patoloških oblik nosečnosti na 1.000 žensk v rodni dobi je bilo v zadnjem desetletju relativno stabilno. Stopnja dovoljene splavnosti je v tem obdobju upadla z 10,2/1.000 leta 2008 na 8,1/1.000 leta 2017. Največ fetalnih smrti je bilo leta 2017 zabeleženih pri ženskah, starih 30 do 34 let, sledili sta starostni skupini 25–29 ter 35–39 let.

Regijske razlike v dovoljeni splavnosti so v Sloveniji velike, najvišja stopnja dovoljene splavnosti je bila leta 2017 zabeležena v Pomurski in Podravski regiji, največ dovoljenih splavov na 1.000 živorojenih otrok pa so zabeležili v Podravski regiji. Razmerje med številom dovoljenih splavov in številom živorojenih otrok je zadnja leta v Sloveniji ugodnejše od povprečja v EU.

2.3 Slika 1: **Fetalne smrti¹⁾ glede na vrsto**, Slovenija, 2008–2017

na 1.000 žensk 15–49 let

¹⁾ Po zaključku obdelave podatkov o fetalnih smrtih za leto 2015 je bilo ugotovljeno, da dva izvajalca nista poročali primerov medikamentoznih prekinitvev nosečnosti. Posledično ocenjujemo, da so podatki o dovoljenih splavih v letu 2015 podcenjeni za okoli 2 %, predvsem v Pomurski in Primorsko-notranjski regiji.

Viri:
Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti
Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Tabela 1: **Fetalne smrti¹⁾ glede na vrsto**, Slovenija, 2008–2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število										
Dovoljeni splavi	4.986	4.718	4.328	4.263	4.106	4.011	4.060	3.682	3.736	3.529
Spontani splavi in druge patološke nosečnosti	3.052	3.108	2.760	2.684	2.625	2.573	2.484	2.515	2.572	2.486
Izvenmaternične nosečnosti	376	348	321	344	395	342	330	321	290	288
Na 1.000 žensk 15-49 let										
Dovoljeni splavi	10,2	9,8	9,0	9,0	8,8	8,7	8,9	8,2	8,4	8,1
Spontani splavi in druge patološke nosečnosti	6,3	6,4	5,8	5,7	5,6	5,6	5,4	5,6	5,8	5,7
Izvenmaternične nosečnosti	0,8	0,7	0,7	0,7	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Število dovoljenih splavov na 1.000 živorojenih	229,2	218,0	195,0	196,1	189,3	193,1	195,5	182,4	186,9	177,8

¹⁾ Po zaključku obdelave podatkov o fetalnih smrtih za leto 2015 je bilo ugotovljeno, da dva izvajalca nista poročali primerov medikamentoznih prekinitev nosečnosti. Posledično ocenjujemo, da so podatki o dovoljenih splavih v letu 2015 podcenjeni za okoli 2 %, predvsem v Pomurski in Primorsko-notranjski regiji.

Viri:

Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti
Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

Razmerje med številom dovoljenih splavov in številom živorojenih otrok je v obdobju 2008–2017 upadlo za 22 %.

2.3 Tabela 2: **Fetalne smrti** glede na vrsto in po starostnih skupinah žensk, Slovenija, 2017

	Dovoljeni splavi	Spontani splavi in druge patološke nosečnosti	Izvenmaternične nosečnosti
Število			
<=19 let	177	25	2
20-24	566	200	19
25-29	667	641	71
30-34	861	732	100
35-39	822	581	73
40-44	401	283	23
45+	35	24	-
SKUPAJ	3.529	2.486	288
Na 1.000 žensk starostne skupine			
<=19 let ¹⁾	4,0	0,6	0,0
20-24	11,5	4,0	0,4
25-29	11,5	11,0	1,2
30-34	13,0	11,0	1,5
35-39	11,1	7,9	1,0
40-44	5,5	3,9	0,3
45+ ²⁾	0,5	0,3	-
SKUPAJ	8,1	5,7	0,7

¹⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 15–19 let.

²⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 45–49 let.

Viri:

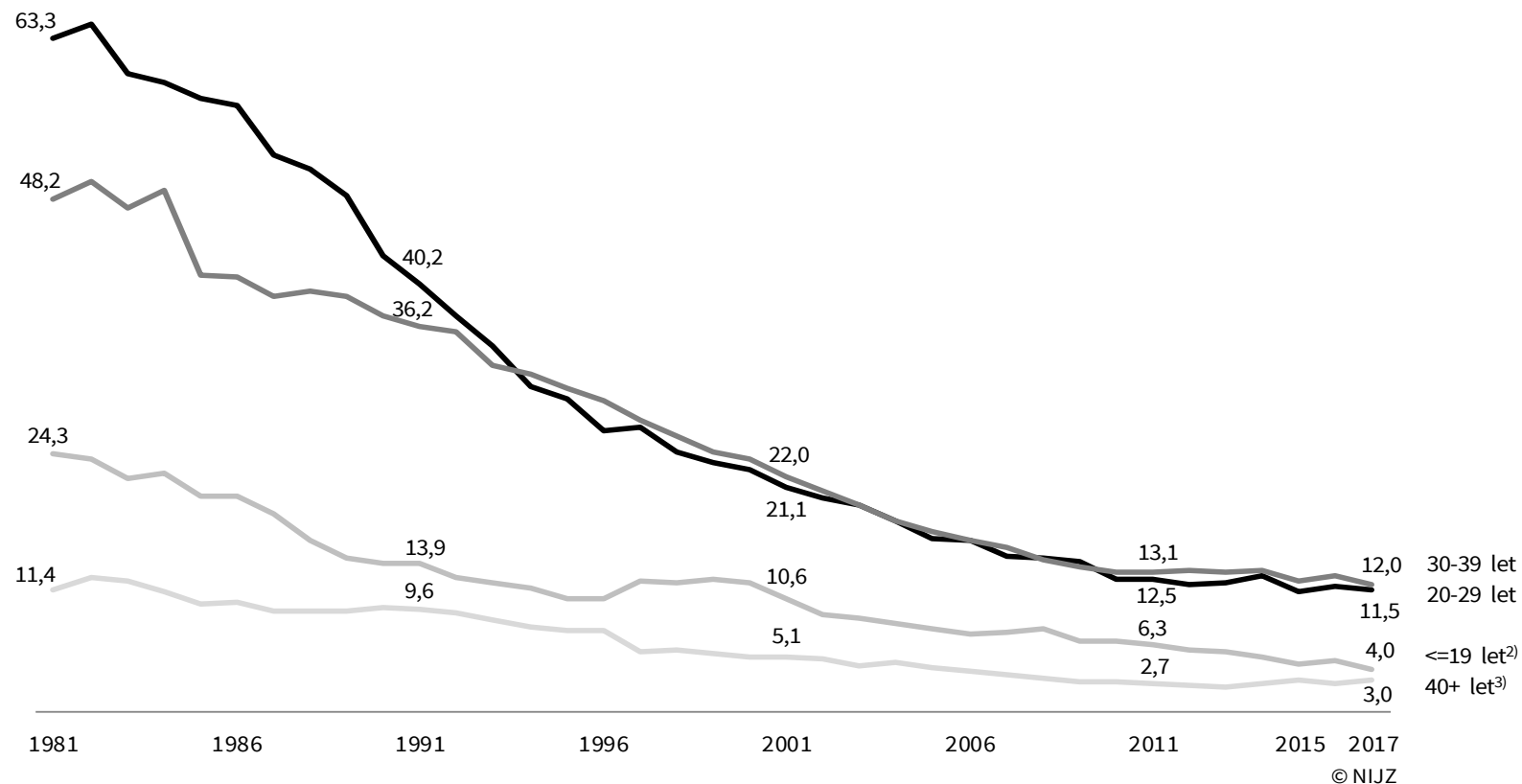
Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti

Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

Tri izmed štirih fetalnih smrti so bile zabeležene pri ženskah, starih od 25 do 39 let.

2.3 Slika 2: **Starostno specifična stopnja dovoljene splavnosti¹⁾**, Slovenija, 1981–2017

na 1.000 žensk starostne skupine

¹⁾ Po zaključku obdelave podatkov o fetalnih smrtih za leto 2015 je bilo ugotovljeno, da dva izvajalca nista poročali primerov medikamentoznih prekinitev nosečnosti. Posledično ocenjujemo, da so podatki o dovoljenih splavih v letu 2015 podcenjeni za okoli 2 %, predvsem v Pomurski in Primorsko-notranjski regiji.

²⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 15–19 let.

³⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 40–49 let.

Viri:

Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti
Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

Dovoljena splavnost je v zadnjem desetletju upadla pri ženskah vseh starosti, vendar pa v zadnjih letih v nekaterih starostnih skupinah več ne upada.

2.3 Tabela 3: **Dovoljeni splavi** po tednu nosečnosti, Slovenija, 2017

Tedni nosečnosti	Število	%
<=10 tednov	3.170	89,8
11-12	96	2,7
13-16	139	3,9
17-28	84	2,4
Neznano	40	1,1
SKUPAJ	3.529	100,0

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Tabela 4: **Fetalne smrti glede na vrsto** in po številu porodov v anamnezi, Slovenija, 2017

Število porodov	Dovoljeni splavi	Spontani splavi in druge patološke nosečnosti	Izvenmaternične nosečnosti
0	1.145	1.091	145
1	787	865	86
2	1.096	361	45
3	330	83	11
4 in več	85	55	1
Neznano	86	31	-
SKUPAJ	3.529	2.486	288

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Tabela 5: **Povratnice z dovoljenim splavom** po starostnih skupinah žensk, Slovenija, 2017

	Število	% povratnic na vse ženske z dovoljenimi splavi
<=19 let	11	6,2
20-24	75	13,3
25-29	97	14,5
30-34	141	16,4
35-39	143	17,4
40-44	83	20,7
45+	9	25,7
SKUPAJ	559	15,8

© NIJZ

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

REGIONALNE PRIMERJAVE

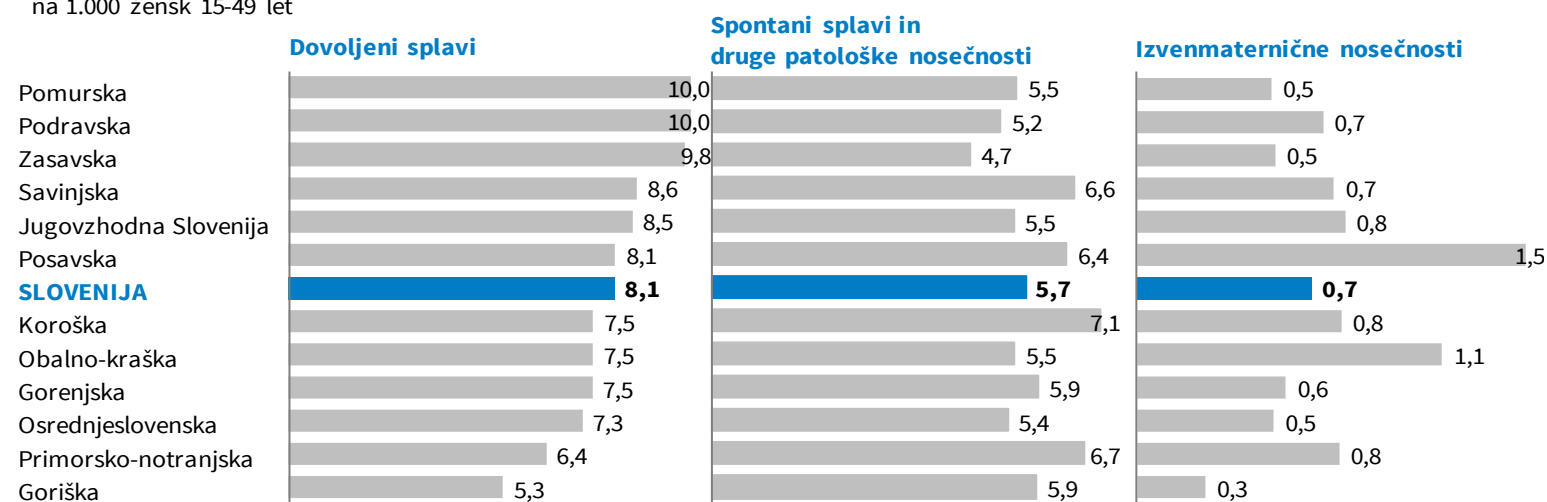
2.3 Tabela 6: **Fetalne smrti glede na vrsto** in po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2017

	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Število													
Dovoljeni splavi	236	670	108	453	113	122	250	889	321	67	123	177	3.529
Spontani splavi in druge patološke nosečnosti	131	352	101	345	54	97	161	656	253	71	136	129	2.486
Izvenmaternične nosečnosti	12	47	11	39	6	22	23	63	24	8	6	27	288
Število dovoljenih splavov na 1.000 živorojenih	237,2	241,4	154,3	189,1	199,6	160,5	161,3	160,5	157,6	129,6	115,1	187,5	177,8

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Slika 3: **Fetalne smrti** glede na vrsto in po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2017

na 1.000 žensk 15-49 let

© NIJZ

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Tabela 7: **Dovoljeni splavi** po starostnih skupinah žensk in statističnih regijah njihovega bivališča, Slovenija, 2017

	<i>Pomurska</i>	<i>Podravska</i>	<i>Koroška</i>	<i>Savinjska</i>	<i>Zasavska</i>	<i>Posavska</i>	<i>Jugovzhodna Slovenija</i>	<i>Osrednjeslovenska</i>	<i>Gorenjska</i>	<i>Primorsko-notranjska</i>	<i>Goriška</i>	<i>Obalno-kraška</i>	SLOVENIJA
<=19 let	15	27	6	17	4	6	16	46	21	5	9	5	177
20-24	60	111	19	69	20	12	43	149	46	8	15	14	566
25-29	42	131	24	84	18	19	60	158	74	6	21	30	667
30-34	44	170	17	121	34	26	56	201	87	19	32	54	861
35-39	49	159	24	120	28	43	47	204	56	23	27	42	822
40-44	21	63	17	40	8	12	28	124	34	5	17	32	401
45+	5	9	1	2	1	4	0	7	3	1	2	0	35
SKUPAJ	236	670	108	453	113	122	250	889	321	67	123	177	3.529

Viri:

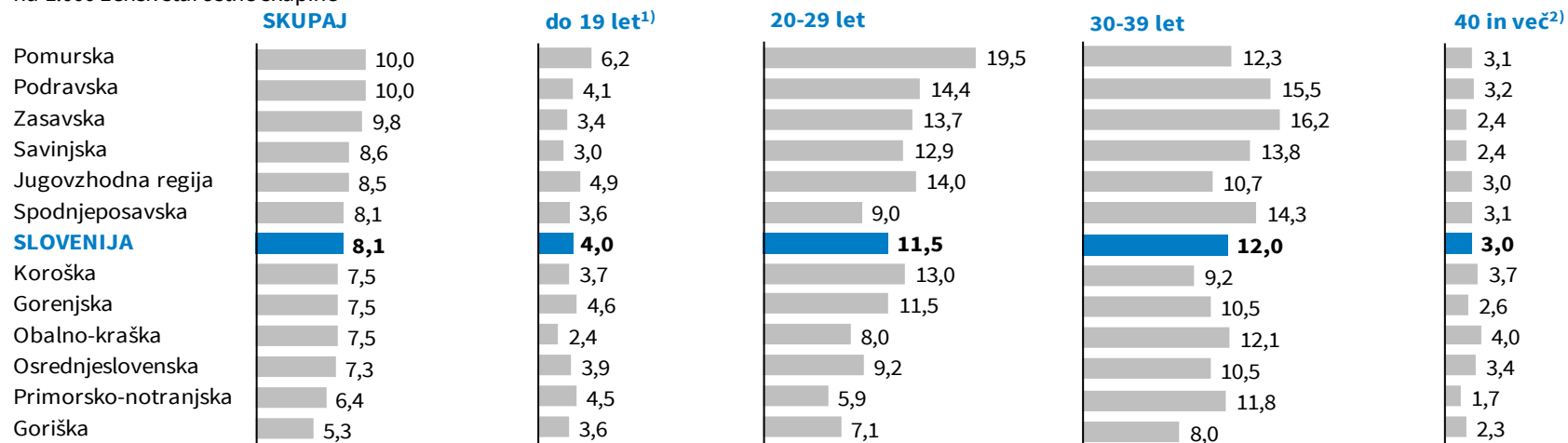
Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti

Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Slika 4: **Dovoljeni splavi** po starostnih skupinah žensk in statističnih regijah njihovega bivališča, Slovenija, 2017

na 1.000 žensk starostne skupine

© NIJZ

¹⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 15–19 let.²⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 40–49 let.

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Slika 5: Povratnice z dovoljenim splavom po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2017

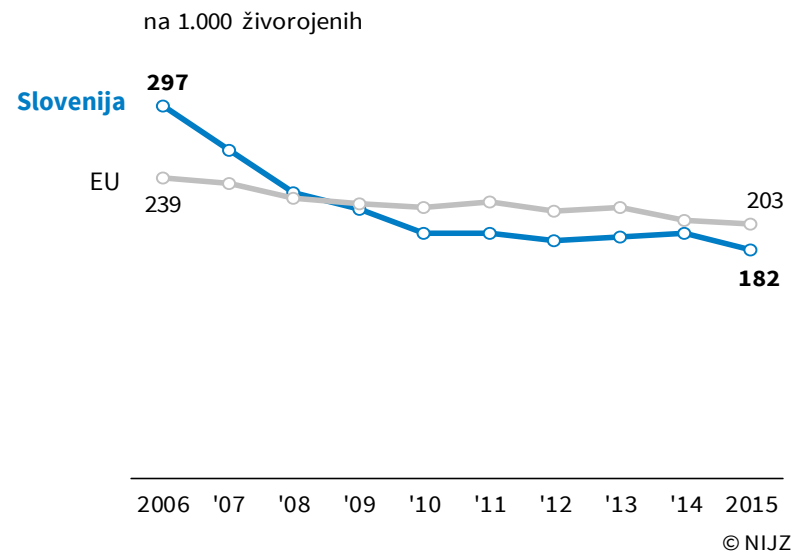

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

MEDNARODNE PRIMERJAVE

2.3 Slika 6: Število dovoljenih splavov na 1.000 živorojenih, Slovenija in EU, 2006–2015

Viri: <http://www.euro.who.int/en/data-and-evidence/databases/european-health-for-all-database-hfa-db>, 22.11.2018

V zadnjih letih je razmerje med številom dovoljenih splavov in številom živorojenih otrok v Sloveniji ugodnejše od povprečja v državah članicah EU.

DEFINICIJE

NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
Fetalne smrti	<p>Definicija fetalne smrti vključuje vse smrti zarodkov in plodov, ki so ob navedenih dogodkih lažji od 500 gramov in mlajši od 22 gestacijskih tednov:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. patološke nosečnosti, 2. zunajmaternične nosečnosti, 3. spontane prekinitve nosečnosti, 4. umetno izzvane prekinitve nosečnosti, in sicer: <ul style="list-style-type: none"> • dovoljeni splavi do 10. tedna nosečnosti (na zahtevo ženske), • vse umetno izzvane prekinitve nosečnosti po 10. tednu nosečnosti z dovoljenjem komisij za umetne prekinitve nosečnosti in sterilizacije, • primeri feticidov iz medicinskih razlogov (prenatalno ugotovljene z življenjem nezdružljive nepravilnosti ploda ali ogroženo zdravje in življenje nosečnice), ki so dodatno ustrezno kodirani s kodo MKB-10-AM. 		Fetal deaths
Dovoljeni splavi	<p>Dovoljeni splavi so vse umetne prekinitve nosečnosti do 10. tedna nosečnosti (na zahtevo ženske) oziroma kasneje z dovoljenjem komisije za umetno prekinitve nosečnosti, pa tudi vse umetne prekinitve nosečnosti plodov (lažjih od 500 gramov) zaradi prenatalno ugotovljenih težjih nepravilnosti ploda ali zaradi ogroženosti zdravja in življenja nosečnice.</p>		Legal abortions
Dovoljena splavnost	<p>Dovoljena splavnost na 1.000 žensk rodne dobe je razmerje med številom dovoljenih splavov in številom žensk v rodni dobi (15–49 let) sredi istega leta, pomnoženo s 1.000.</p>		Legal abortion rate

NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
Starostno specifična stopnja dovoljene splavnosti	Starostno specifična stopnja dovoljene splavnosti je razmerje med številom dovoljenih splavov žensk v določeni starostni skupini in številom žensk iste starostne skupine sredi istega leta, pomnoženo s 1.000.		Age-specific legal abortion rate
Dovoljeni splavi na 1.000 živorojenih otrok	Dovoljeni splavi na 1.000 živorojenih otrok je razmerje med številom dovoljenih splavov v koledarskem letu in številom živorojenih otrok v istem letu, pomnoženo s 1.000.		Legal abortions per 1.000 live births
Spontana splavnost	Spontana splavnost je razmerje med številom spontanih splavov in številom žensk, starih 15 do 49 let, sredi istega leta, pomnoženo s 1.000.		Spontaneous abortion rate
Zunajmaternična splavnost	Zunajmaternična splavnost je razmerje med številom zunajmaterničnih nosečnosti in številom žensk, starih 15 do 49 let, sredi istega leta, pomnoženo s 1.000.		Extra-uterine pregnancy rate
Povratnice	Ženske, pri katerih se je zadnja (predhodna) nosečnost končala z dovoljenim splavom.		Women with consecutive abortion

SEZNAM SLIK IN TABEL

SEZNAM SLIK

2.3 Slika 1: Fetalne smrti¹⁾ glede na vrsto , Slovenija, 2008–2017	2
2.3 Slika 2: Starostno specifična stopnja dovoljene splavnosti¹⁾ , Slovenija, 1981–2017	2-5
2.3 Slika 3: Fetalne smrti glede na vrsto in po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2017	2-7
2.3 Slika 4: Dovoljeni splavi po starostnih skupinah žensk in statističnih regijah njihovega bivališča, Slovenija, 2017	2-9
2.3 Slika 5: Povratnice z dovoljenim splavom po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2017	2-10
2.3 Slika 6: Število dovoljenih splavov na 1.000 živorojenih , Slovenija in EU, 2006–2015	2-11

SEZNAM TABEL

2.3 Tabela 1: Fetalne smrti¹⁾ glede na vrsto , Slovenija, 2008–2017	2-3
2.3 Tabela 2: Fetalne smrti glede na vrsto in po starostnih skupinah žensk, Slovenija, 2017	2-4
2.3 Tabela 3: Dovoljeni splavi po tednu nosečnosti, Slovenija, 2017	2-6
2.3 Tabela 4: Fetalne smrti glede na vrsto in po številu porodov v anamnezi, Slovenija, 2017	2-6
2.3 Tabela 5: Povratnice z dovoljenim splavom po starostnih skupinah žensk, Slovenija, 2017	2-6
2.3 Tabela 6: Fetalne smrti glede na vrsto in po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2017	2-7
2.3 Tabela 7: Dovoljeni splavi po starostnih skupinah žensk in statističnih regijah njihovega bivališča, Slovenija, 2017	2-8